

PROJEKT & KULTUR

nr. 147 ----- maj 2021

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 42 17 09 97. gtu_sekr@hotmail.com

Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 147!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
 Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9806, kontonr. 2071578634.

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 148** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i august 2021.

Dette blad er trykt på Godsbanen i Aarhus i 85 eks. Redaktionen opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

3: Aktiviteter --- mediemarkeringer

4 – 5: **Kamp for kvinders rettigheder i Indien**

- af Moon Sharma og Kamal Mayakichenane
- oversat af Helene Sophie Holmgreen Hansen.

6: **Uddannelse er en grundlæggende rettighed**

- af Emmaus International
- oversat af Sara Grund Sørensen.

7: **Indkaldelse til generalforsamling.**

8 – 9: **Formandens beretning for 2020-2021**

10 - 11: **Emmaus letter manglen på uddannelse i Burkina Faso**

- af Emmaus International
- oversat af Tine Jonstrup Larsen.

12 - 15: **Interview med Chris Paulis om Køn, Vesten og Kultur**

- interview ved David Gabriel, Autre Terre, Belgien
- oversat af Patricia Langvad Jensen.

Billedet på forsiden er taget af Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine og forestiller uddeling af mad til nogle af byens hjemløse.

Billedet på bagsiden er taget af den indiske Emmaus-organisation Florence Home Foundation og forestiller organisationens sekretariat, jf. artiklen på side 4 og 5.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter, abonnementer og bidrag siden sidst!

Vi er for tiden 124 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm ganske ofte. På www.gtu.dk/tidsskriftet_projekt_og_kultur.htm finder du en stor artikelsamling, opdelt på lande og emner, ikke mindst fra Benin, Burkina Faso, Mali og Niger – samt en meget lang række artikler om Emmaus-Bevægelsen.

Elektronisk version

Medlemmer og abonnenter har ret til at modtage Projekt & Kultur i papirformat; men alle er også velkomne til at oplyse os en mailadresse og få den elektroniske farveversion.

Patrick Atohou, formand for Emmaus International, og Martin Hoth-Guéchot, på Emmaus Afrikas regionalforsamling i 2017
 (foto: Emmaus Afrika)

Dødsfald: Martin Hoth-Guéchot

Stifter og leder af Emmaus-foreningen CPSS i Cameroun, er død, 64 år. Organisationen arbejder med uddannelse, landbrug og sundhed i regionen Mom Dibang. Læs på engelsk CPSS (emmaus-international.org)

GtU har i perioder forhandlet varer fra CPSS, såsom nøgleringe, batik og stoftryk.

Reception

Birgitte Juul Nielsen & Jørgen Olsen deltog den 4. maj i reception i tøjbutikken Savage Corner i Arden, som er flyttet i nye lokaler. Som indflyttergave medbragte de en kurv fra Ghana.

Mediemarkeringer

Køn og udvikling: Træd varsomt! Under denne overskrift fik Jørgen Olsen denne kommentar i Globalnyt den 11. marts
[Køn og udvikling: Træd varsomt! | Globalnyt](#)

Der linkes til artiklen på side 12 til 15, som blogindlægget er baseret på.

Den 13. marts satte Thyge Christensen en kommentar på indlægget.

Skaber lukning af magasinet 360° mulighed for en bredere nytænkning?

Jørgen Olsen har sat en kommentar på dette debatindlæg i Globalnyt af 24. marts
[Skaber lukning af magasinet 360° mulighed for en bredere nytænkning? | Globalnyt](#)

Gensyn med Zimbabwe

Jørgen Olsen har sat en kommentar på dette blogindlæg i Globalnyt af 16. april
[Gensyn med Zimbabwe | Globalnyt](#)

Farvel til Kalifa

Thyge Christensen fik den 26. april denne nekrolog i Globalnyt
[Den ”burkinske dansker”, Kalifa Ouattara, er død | Globalnyt](#)

For de franskkyndige

Emmaus Internationals generalsekretær Nathalie Péré-Marzano interviewet på TV5 TV5MONDE - Internationales - Nathalie Péré-Marzano

Hatsuki Murakami: Til venstre i en sommerlejr i Nîmes i 1974, i midten hilser hun i 1993 sammen med Abbé Pierre, stifter af Emmaus, på en hjemløs i Tokyo, til højre er hun i 1974 sammen med Jules og Henri, to gamle franske klunsere
 (foto: Emmaus Internationals arkiver)

Hatsuki Murakami fra Japan

Emmanuelle Larcher, Emmaus International, oplyser, at japanske Hatsuki Murakami er død, 84 år. I midten af halvfjerdserne arbejdede hun i fire år i franske Emmaus-samfund og -sommerlejr. Derefter rejste hun hjem til Japan og tilbragte de næste mange år med at opbygge Emmaus-samfund i Kobé, Osaka, Tokyo og Maebashi – i samarbejde med bl.a franske Robert Vallade.

I 2021 findes Emmaus ikke længere i Japan. Emmanuelle Larcher skriver, at det vil føre for

vidt at gå i detaljer hermed, men at et af problemerne har været, at der ikke har været tilstrækkelig organisatorisk kapacitet til at videreføre arbejdet.

Emmaus-Bevægelsen er i dag større end nogensinde – med 425 medlemsorganisationer i 41 lande. Japan er dog ikke det eneste land, hvor bevægelsen har været etableret og ikke er til stede i dag – andre er Sydkorea, Indonesien, Rwanda, Canada og Norge.

Omkring en symaskine hos Florence Home Foundation
(foto: Didier Gentilhomme)

Kamp for kvinders rettigheder i Indien

- af Moon Sharma, 2. næstformand m/k i Emmaus International og Kamal Mayakichenane, koordinator for Emmaus Asien
- oversat af Helene Sophie Holmgreen Hansen fra [Challenges faced by women in India and the role of Emmaus groups fighting for women and their rights \(emmaus-international.org\)](#)
- artiklen blev bragt på Emmaus Internationals hjemmeside på Kvindernes Internationale Kampdag, den 8. marts 2021.

Repræsentanter for de indiske Emmaus-grupper fortæller os om de vanskeligheder, kvinderne oplever i deres land og det arbejde, der udføres af Emmaus grupperne for at bekæmpe den diskrimination de står overfor - for at forbedre deres liv.

Læs om Emmaus i Indien og klik ind til hver af de fire medlemsorganisationer, som hedder Tara Projects, Florence Home Foundation, Kudumbam og Village Community Development Society [India \(emmaus-international.org\)](#)

De indiske kvinders situation

Indien er et land fyldt med ekstremer. Der eksisterer en stor forskel mellem de rigeste og de fattigste på grund af det ulige system. Størstedelen af menneskene lever stadig i fattigdom og kæmper for at klare deres daglige behov. På trods af forfatningen, hvor alle ifølge loven er lige, er der i virkeligheden en dybt rodfæstet kønsforskel. Kvinder har stadig udfordringer med at opnå lige rettigheder, velbefindende og anerkendelse for deres kulturelle og socioøkonomiske specifikke roller. De anses stadig ikke som lige, og de er fortsat ofre for vold, diskrimination, udnyttelse, menneskehandel, mord på grund af uenigheder om medgift og chikane i hjemmet, på arbejdspladsen og generelt i samfundet.

Vold mod kvinder er en forfærdelig sandhed i vores samfund. Vold i hjemmet, sexchikane og voldtægt er udbredt, selv om det er ulovligt. Grundet mangel på ressourcer og opmærksomhed, bliver sager om vold, især vold i hjemmet, oftest ikke anmeldt. Det har en direkte negativ påvirkning på det fysiske og psykiske helbred blandt kvindelige ofre i samfundet.

Kønsdiskrimination er også en stor udfordring og en nedslående virkelighed. Der er forfatningslove mod kønsdiskrimination; men der er stadig lang vej til ligestilling mellem kønnene. Det hårde faktum er, at kvinder i Indien ikke har lige rettigheder til selvstændighed, mobilitet uden for hjemmet og frihed sammenlignet med mænd. Trods samme uddannelser tjener kvinder og mænd ikke ligeløn for det samme arbejde. Det er også svært for kvinder at få højtstillede roller på arbejdsmarkedet. Desværre betragtes de stadig mere som varer frem for som mennesker.

Emmaus-gruppernes arbejde i Indien

Emmaus-grupperne i Indien har en stærk tro på ligestilling mellem kønnene og arbejder for at opnå det. Grupperne spiller en stor rolle i at bekæmpe kønsulighed gennem deres forskellige gerninger. Gruppernes projektaktiviteter påvirker mange trængende menneskeliv, især kvinder og børn.

De har i mange år arbejdet for at selvstændiggøre kvinder gennem forskellige programmer, der giver kvinder lige muligheder. Kvinder er involveret i aktiviteter, mens de modtager støtte til at lære forskellige livsfærdigheder, udvikle selvtillid og forståelse af deres omgivelser. På denne måde kan de leve et værdigt liv med mere uafhængighed og deres egen identitet. Nogle af grupperne er endda ledet af kvindelige ledere, hvilket sætter eksempler i samfundet.

Emmaus-grupperne arbejder gennem selvhjælpsgrupper på græsrodsniveau for at støtte kvinder i at blive økonomisk og socialt selvstændige. Mikrokreditlån gives til kvinder for at udvikle deres små økonomiske initiativer/virksomheder og bevæge sig mod selvstændighed. Mange kvinder er aktive i Fair Trade som håndværkere, aktivister, socialarbejdere og kæmper for socioøkonomisk selvstændighed og lighed mellem kønnene. Grupperne er også involveret i kapacitetsopbygningsprogrammer, som hjælper kvinder med at blive anerkendt og godtaget ligeligt i samfundet.

Emmaus-grupperne er desuden involveret i uddannelse- og færdighedsudviklingsprogrammer som inkluderer selvforsvarstræning, oplysning om dem selv, og hvordan de kan organisere sig. Jævnligt er grupperne engageret i at organisere fællesmøder, fokusgruppediskussioner, informative workshops, møder og kampagner der fokuserer på kønsemner og kvinders rettigheder. Disse aktiviteter er med til at reducere vold mod kvinder og anden ondskab som børneægteskab, piger der dropper ud af uddannelser og menneskehandel. Der udbydes også juridisk uddannelse ved at forklare hovedpunkterne i lovene om vigtigheden af beskyttelse af kvinder fra hustruvold og chikane.

Det er vigtigt, at medlemsgrupperne i Emmaus-bevægelsen fortsætter med at bekæmpe fattigdom, ulighed, og at de arbejder for kvindelig selvstændighed og lighed mellem kønnene. Det er en lang proces og det kommer til at tage tid at ændre tankegangen og udrydde ondskab såsom ulighed mellem kønnene. Vi må fortsætte med at tro på kampen for et lige samfund, hvor alle har lige muligheder og et værdigt liv.

Undervisning hos Thanapara Swallows, Bangladesh
(foto: Gracco de Lay, Emmaus International)

Uddannelse er en grundlæggende rettighed

- af Emmaus International
- oversat af Sara Grund Sørensen fra

[International Day of Education: education is a fundamental right public policy must make it effective! \(emmaus-international.org\)](https://emmaus-international.org/)

For seks år siden adopterede verdens lande stater FN's verdensmål, hvorved de dedikerede sig til at sikre adgang til kvalitetsuddannelse for alle, samt at arbejde for livslange læremuligheder. I dag er det tydeligt at denne tilslutning langt fra bliver håndhævet samt at vi, med den nuværende pandemi, er nødt til at fordoble vores indsats for at gøre hensigterne til virkelighed

Som det foregår lige nu, er uddannelse med til at skabe et skolesystem som fastholder nuværende sociale, økonomiske og geografiske uligheder. På grund af udfordringens omfang og den åbenlyse mangel på menneskelige og materielle ressourcer, er det fristende at fortsætte med at gøre uddannelse til lav prioritet for offentlig politik, hvorved det åbner op for muligheden for liberale udbydere af uddannelse.

Denne tredje internationale uddannelsesdag er en anledning til at understrege, at uddannelse er en menneskeret som må effektiviseres af offentlig politik! Sundhedskrisen har taget vores opmærksomhed; det må dog ikke tilsidesætte fokus på den politik, der bliver ført i forhold til at

sikre adgang til myndiggørende uddannelse af kvalitet, hvilket vores fremtid afhænger af.

Emmaus International har taget del i den globale konsultative proces, startet af UNESCO i 2019, som del af dets 'Fremtid for uddannelse'-initiativ, for at gentænke uddannelse og forme fremtiden. Dette er takket være engagement og erfaring fra dets medlemsorganisationer som bidrager til at myndiggøre uddannelsesmæssige praksisser som muliggør, at alle mennesker kan træffe beslutninger i livet. Vi forsvarer en bred tilgang til uddannelse, både i form af at modtage træning for at give adgang til jobs; adgang til fundamentale rettigheder; til at kunne forstå forskelle og lære at acceptere dem; til at kunne have plads og kapacitet til at udøve statsborgerskab; samt til at tage egne livsbeslutninger.

I lyset af disse observationer opfordrer vi lande og lokale myndigheder i hele verden til at engagere sig i uddannelse og modvirke privatisering. Lokale initiativer og foreninger er, på trods af deres essentielle rolle, ikke nok til at tackle de strukturelle årsager som forhindrer adgang til uddannelse for alle mennesker.

Uddannelse, som giver mulighed for at sikre enhver person et værdigt liv, kan ikke opnås uden at offentlig politik prioriterer investering i at skabe tilgængelige muligheder for uddannelse for alle!

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder general-forsamling søndag den **27. juni kl. 13.00 – 18.00** hos Pia & Per Adelhart Christensen på adressen **Kørvelvangen 5, Randers NV**

Af hensyn til forplejningen vil vi gerne bede om tilmelding til sekretariatet på tlf. 42 17 09 97 eller pr. e-mail på gtu_sekr@hotmail.com senest den 20. juni. Der ydes rejseudbetaling ved benyttelse af billigste rejseform, hvilket afhængigt af strækningen f.eks. kan være med DSB Orange, Flixbus eller samkørsel i privatbil.

Der vil som tidligere år være en mindre udstilling med foreningens vareudbud.

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. **Valg af dirigent:**
Aftales ved mødets åbning.
2. **Beretning:**
Læs side 8 og 9 i nr. 147
3. **Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab:**
Regnskabet forventes uddelt på generalforsamlingen.
4. **Behandling af indkomne forslag:**
Forslag skal være modtaget på sekretariatet gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag den 20. juni kl. 14.00.
5. **Fastsættelse af det årlige kontingent:**
Bestyrelsen foreslår uændrede minimumssatser:
 Personligt medlemskab.....150 kr.
 Husstandsmedlemskab.....200 kr.
 Kollektivt medlemskab.....200 kr.
 Abonnement uden medlemskab 100 kr.
6. **Planer for det kommende år:**
 - Pakkeforsendelserne.
 - Status vedr. tidligere partnere.

- Anvendelse af projektbidragene, herunder drøftelse af Syn for Sagen i Afrika og Benennooma i Burkina Faso.
- Oplysningsarbejde - hvordan bruger vi kræfterne bedst?
Effekten af oplysning i forbindelse med den blandede u-landhandel.
- GtU's kollektive medlemskaber:
 - FN-forbundet
 - Mundu
 - Civilsamfund i Udvikling
 - Afrika Forum – tidligere Venskabsforeningen Danmark – Vestafrika
 - NGO'er i Nordjylland
 - Fællesrådet for Arden By
 - Frivilligcenter Mariagerfjord
 - Agro-Økologisk Netværk
 - Emmaus Europa
 - Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til EI's solidaritetsfond. Bestyrelsen foreslår 150 € som sidste år.

7) Valg af bestyrelse, bestyrelses-suppleanter og revisorer:

Hydrogeolog Karl Aage Jørgensen, Brønshøj, integrationskonsulent Julien K. M. Murhula, Nørrebro, København, og u-landskonsulent Jørgen Olsen, Arden, modtager genvalg til bestyrelsen.

Bibliotekar Inge Torkild-Hansen, Hjortshøj, modtager genvalg som ny 1. suppleant. Projektkoordinator Ingrid Nyström, København S., modtager genvalg som 2. suppleant.

De parlamentariske revisorer genopstiller. Der er tale om økonomikonsulent ved Horsens Kommune, Per Gustav Johansen, Grumstrup, og landbrugstekniker Jørn Kirkegaard, Stilling.

8) Eventuelt:

Susanne & Jesper Bech Olsen, Gistrup ved Aalborg, har tilbudt sig som værtspar for generalforsamlingen i 2022, hvis den kan blive afholdt søndag den 12. juni 2022.

Formandens beretning for 2020-2021

Jeg vil huske 2020 for et smerteligt tab: Den 2. september døde vort medlem Lone Haugaard, Hjortshøj, 69 år. Lone tog medansvar for vores lille forening som 2. suppleant til bestyrelsen i foreningsåret 2018-19. Hun medvirkede ved flere lejligheder, når vi deltog i nogle af de store afrikanske markeder i Aarhus. Lone formidlede vores vellykkede deltagelse i september 2019 i høstmarkedet i Andelssamfundet i Hjortshøj, hvor hun boede i en lang årrække sammen med ægtemanden Jørn og deres datter Liv. Æret være mindet om Lone!

Vores generalforsamlinger

Det var en svær beslutning at holde generalforsamlingen den 27. september 2020. Vi vidste, at nogle af vores medlemmer ville afholde sig fra deltagelse på grund af corona-pandemien. Når vi alligevel gennemførte, skyldtes det, at vores afgående formand, Jens Elgaard Madsen, er ramt af en kronisk sygdom og gerne ville befries for hvervet – jf. hans egen åbenhed om sygdommen *Velkommen til Projekt & Kultur nr (gtu.dk)*

En generalforsamling er lovlig, når den er lovligt indkaldt; men det var lidt underligt kun at sidde Karl Aage Jørgensen og undertegnede – i Karl og Lajlas hjem i Brønshøj, jf.

[referat_af_generalforsamlingen_2020.pdf \(gtu.dk\)](#)

Vi krydser fingre for en noget større deltagelse den 27. juni i år – til den tid er forhåbentlig rigtig mange blevet vaccineret mod COVID 19.

Kooperativet i Amataltal, Niger

Skolen i Amataltal var kun lukket i nogle få uger på grund af corona-pandemien. Vi håber, den fortsat er velfungerende og ærgrer os over, at vi – ikke alene på grund af pandemien, men også på grund af terrortruslen – ikke i en overskuelig fremtid får mulighed for at aflægge et besøg.

Vi vedtog på førromtalte generalforsamling, at vi godt kan købe håndværksprodukter fra Kooperativet i Amataltal, hvis de kan sælges, uden at vi taber på handelen. Vi er i skrivende stund i gang med at forhandle om dette og har fået tilsendt billeder af smukke sølvøreringe. Vi har

spurg, om kooperativet kan garantere, at der ikke er blandet nikkel i ringene.

Hvis ikke det kan garanteres, at sølv er frit for nikkel, kan vi naturligvis ikke handle med sådanne varer. Det ville ødelægge vores gode navn og rygte, og vi har som bekendt andre gode organisationer, vi handler med.

Vores blandede u-landhandel

Mens dette skrives, har vi endnu ikke været på noget marked i indeværende kalenderår. I 2020 var vi af sted på himmerlandske markeder tre gange, Bazar Skelund i januar og to sommermarkeder i Hadsund, mens pandemien kørte på lavt blus.

Stor og glædelig var min overraskelse, da tallene i 2020-regnskabet blev lagt sammen. Vi havde solgt for 20.848 kr. i 2020 mod 33.429 i 2019, altså næsten to tredjedele i 2020 af 2019-salget på trods af de vanskelige vilkår.

For det første havde Marianne Dithmer solgt ganske forrygende til venner og familie samt på arbejdspladsen, Social- og Sundhedsuddannelsescenteret Brøndby, Herlev, Gladsaxe (SOSUH). Tak til Marianne!

For det andet havde gæsterne på Skovvej 24 i Arden, hvor foreningen har kontor og lager, foruden at huset er privatbolig for min hustru og mig, købt ind i særdeles pænt omfang.

Derimod har vi næsten ikke haft katalogsalg fra [blandede_u-landhandel_2018.pdf \(gtu.dk\)](#)

Vi har i 2020 indkøbt varer fra AFA (*Benin*), Pagla-Yiri (*Burkina Faso*), Hammershus Fair Trade (*Ghana og Burkina Faso*) Kologh Naba (*Burkina Faso*) samt Else Trærup (*bogen Nær ved Høvdingen*). De to første er medlemmer af Emmaus og sender os varer direkte. De øvrige har danske repræsentanter, som vi køber ind fra

Vi har desuden varer fra Innovation X (*Burkina Faso*), Fil Bleu (*Burkina Faso*), Kooperativet i Amataltal (*Niger*) og Forlaget Hjulet (*bøger*). Vi håber at kunne købe nye varer fra alle de nævnte i de kommende år.

Vores projektstøtte

Vi har ganske beskedne midler, som hober sig op, når vi modtager beløb, som rubriceres som bidrag – i modsætning til varebetalinger, kontingenter eller abonnementsbetalinger.

I 2019 sendte vi af disse penge 1.000 euro til den burkinske Emmaus-organisation Benebnooma <https://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/africa/burkina-faso/benebnooma.html> Beløbet blev anvendt til indkøb af rutschebaner til organisationens børnehave, hvor der er 120 elever og 5 pædagoger / pædagogmedhjælpere. Vi har valgt at støtte initiativet, da Benebnooma lægger vægt på, at leg har et sundhedspædagogisk sigte, ikke mindst for den store del af børnehavens børn, som er døve.

I 2020 valgte vi ikke at sende noget beløb, men tage anvendelsen op til ny overvejelse, når vi når frem til slutningen af 2021. Det er bestemt ikke umuligt, at vi også i år bakker op om Benebnooma's arbejde.

Usikkerhed om Emmaus Internationals generalforsamling

Det lod sig naturligvis ikke gøre at afholde Emmaus Internationals generalforsamling i Uruguay i oktober 2020. I skrivende stund vides det ikke, hvornår og hvor man vil gå efter at afvikle det store arrangement. Når der foreligger en invitation, vil Genvej til Udviklings bestyrelse – efter rådslagning med foreningens Emmaus-arbejdsgruppe – afgøre, om vi skal være repræsenteret på mødet.

Den øvrige mødeaktivitet

Det lykkedes FN-forbundet at afholde sit landsmøde den 5. september i København – i en periode, hvor tallene for smittede, indlagte og døde i forbindelse med corona-pandemien lå på et lavt niveau. Marianne Dithmer repræsenterede GtU på mødet. Læs om FN-forbundet på www.fnforbundet.dk

Jørgen har været til stede for GtU på nogle møder i Nordjylland inden for FN-forbundet.

Karl Aage Jørgensen har ved flere lejligheder deltaget i webinarer i regi af Civilsamfund i

Udvikling, i daglig tale CISU. Læs om CISU på www.cisu.dk

Den 2. september og den 14. oktober var Jørgen Olsen til møder med Y's Men's Club på Astrup Kro nær Arden. På det første møde var Jørgen oplægsholder under overskriften "Ligeværdige omgangsformer mellem Syd og Nord" – på det andet møde var Jørgen gæst, mens oplægsholderen var Ulla Næsby, tidligere dansk ambassadør i Burkina Faso. Hun fortalte om situationen i landet og i det øvrige Sahel-bælte, hvor terrorist-organisationerne Islamisk Stat og Al Qaeda får større og større indflydelse på de fattige befolkningers tilværelse.

Det var bekymrende at lytte til Ulla Næsby's beretninger, men en berigende oplevelse at møde Y's Men's Club, som varetager en bred vifte af aktiviteter både i lokalsamfund og på internationalt plan.

Brugte briller

Vi har sendt tre pakker med briller til foreningen "Syn for Sagen i Afrika"

http://www.gtu.dk/syn_for_sagen_i_afrika.pdf
f. -

Det store perspektiv

Jeg indledte beretningen med noget meget personligt, selv om det også vedrører foreningen. De øvrige oplysninger handler om forskellige aktiviteter, som udføres i langt større omfang af mange andre, større organisationer. Genvej til Udvikling er en af de mindste af Emmaus Internationals ca. 425 medlemsorganisationer. Der er ca. 35.000 dagligt aktive i hele bevægelsen, omtrent det samme antal, som Røde Kors beskæftiger alene i Danmark.

Men vi har nogle grunde til at eksistere, og så må vi gøre vores bedste, så længe vi kan!

Tak og vel mødt på generalforsamlingen

Jeg vil slutte af med at rette en varm tak til alle, der har ydet en indsats for foreningen det forløbne år, oversættere, øvrige skribenter, beslutnings-tagere, regnskabsførere, parlamentariske revisorer, aktive på udstillinger m.fl.

Læs indkaldelsen på side 7!

Emmaus letter manglen på uddannelse i Burkina Faso

- af Emmaus International
- fotos Didier Gentilhomme
- oversat af Tina Jonstrup Larsen fra [Le centre de formation professionnelle d'Emmaüs Solidarité Ouaga pour pallier au manque de scolarisation et de formation au Burkina Faso \(emmaus-international.org\)](http://Le-centre-de-formation-professionnelle-d-Emmaüs-Solidarité-Ouaga-pour-pallier-au-manque-de-scolarisation-et-de-formation-au-Burkina-Faso-emmaus-international.org)
- noter af oversætter samt af Jørgen Olsen.

I anledning af den internationale uddannelsesdag d. 24. januar talte Emmanuel Siambo, leder af Emmaus Solidarité Ouaga – gruppen i Burkina Faso, om det arbejde, som hans gruppe har udført i årevis for at tilbyde børn i økonomisk usikre situationer adgang til uddannelse, hvilket de ofte er frataget adgang til. Han forklarede, hvordan staten har frakoblet sin rolle med hensyn til at sikre uddannelse på alle uddannelsesområder (*grundskole, sekundær, højere*), og hvordan dette har haft katastrofale konsekvenser, især for den ugunstigt stillede del af samfundet.

Burkina Faso er et neokolonialt, tilbagestående landbrugssamfund. Det står over for store udfordringer for sin udvikling, hvorfor de fattigste grupper i samfundet, der udgør langt størstedelen af befolkningen, ikke garanteres grundlæggende

rettigheder. De lever i den største usikkerhed under fattigdomsgrænsen.

Fra kolonitiden til den neokoloniale periode, har skole og dermed også uddannelse, en af de grundlæggende menneskerettigheder, ikke været tilgængelig for langt størstedelen af landets unge.

Fra 1970 til i dag har det været som nedstigning til helvede som følge af forsøg på forsøg og fejl i de gennemførte reformer, der er endt med fiasko. Denne situation er forværret med Verdensbankens og IMF's indførelse af strukturtilpasningsprogrammer (SAP), hvor en af betingelserne er statens frigørelse fra sociale sektorer som uddannelse på alle uddannelsesniveauer (*grundskole, sekundær, højere*).

I sin rapport (1087 s. 96) angiver Verdensbanken, at ”programmet til tilpasning af uddannelsessystemet består af to dele: diversificering af finansieringskilder og kontrol med enhedsomkostninger”.

Hvem betaler, hvis ikke befolkningen, når staten er blevet frakoblet?

Med anvendelsen af SAP (strukturtilpasningsprogrammet) i uddannelsessektoren er vi vidne til en diversificering af finansieringskilder med katastrofale konsekvenser, især for de underprivilegerede dele af vores samfund.

¹ IMF: Den Internationale Valutafond.

Mange af de unge, der er så heldige at gå i skole, forlader skolen af flere grunde: manglen på offentlige skoler, overvægten af private skoler, der er tilbøjelige til at søge profit, høje udgifter til skolegang, forældrenes manglende midler til at dække skoleudgifterne osv.

Det er i denne sammenhæng og i overensstemmelse med det formål, som er at arbejde med de fattigste, at ESO har valgt at oprette sit erhvervsuddannelsescenter for tilskæring og syning. Formålet er at uddanne de unge i et erhverv, der giver dem mulighed for at etablere deres egen virksomhed og dermed undgå arbejdsløshed.

Centeret byder børn fra fattige familier, forældreløse børn og alle dem, der har måttet droppe den almindelige skole på grund af manglende midler, velkomne.

Efterspørgslen er meget høj i betragtning af det høje antal af frafald fra uddannelsessystemet. Dette har fået foreningen til at oprette to uddannelsescykler, der hver varer 3 år og som giver dem ret til et certifikat for faglige kvalifikationer (CQP)².

Centeret modtager 120 elever om året, som undervises af seks lærere. Mange af dem opnår CQP (fra 75 til 100 % succes om året ved CQP-eksamen) og opretter butikker med værksteder på tværs af byer i Burkina Faso. I anledningen af begivenheder arrangeret af ESO³, kommer nogle for at vise deres taknemmelighed over for foreningen.

De årlige udgifter til uddannelse er meget lave (under 100 Euro) i forhold til kvaliteten af den tilbudte uddannelse, og efterspørgslen er stigende.

² CQP: Certificat de Qualification Professionnelle = bevis for faglig uddannelse.

³ ESO: Emmaus Solidarité Ouagadougou. Hen over jul og nytår 2010-11 fik ESO besøg fra Danmark jf.

Interview med Chris Paulis om Køn, Vesten og Kultur

- *Autre Terre Magazine*, 15.06.2020, Belgien
- Link: <https://www.autreterre.org/interview-de-chris-paulis/>
- oversat fra fransk af Patricia Langvad Jensen, cand.soc. i socialvidenskab og internationale udviklingsstudier.

Chris Paulis interviewes af David Gabriel.
Chris Paulis er:

- Ph.d. i antropologi og lektor ved universitetet i Liège
- Underviser på den inter-universitære masteruddannelse i "Køn"
- Ekspert i konstruktion af forskelle, køn og interkulturalitet.

Resumé af interviewet

Når kønsaspektet er på spil i udviklingsanliggender, bringer det ofte nogle meget vestlige og meget krævende måder at tænke på med sig, såsom lige adgang til rettigheder, magt og rum. Som for eksempel når kvinders beskæftigelse betragtes som kilder til anerkendelse og frihed.

Alligevel vil betalt lønarbejde ikke samlet set lade latinamerikanske og afrikanske kvinder slippe for det tunge huslige arbejde. Værre er, at det undertiden betragtes som en trussel for mændene, og så har det alvorlige konsekvenser. Så for nogle kommer anerkendelse og frihed ikke helt naturligt gennem penge.

Enhver kultur vil søge sin balance, og den er nødvendig for at kunne forstå den sociale og familiemæssige strukturering og for ikke at begå fejltagelser. Og for at undgå splittelse mellem mænd og kvinder – som endda kan fremprovokere vold – er det også vigtigt at være gennemsigtig i kommunikationen, så fordelene ved projekterne – blandede eller ej – som foreslås dem, kan blive hørt.

Interviewet i sin helhed

David Gabriel: *I Autre Terre's projekter antager vi ofte, at kvinder skal have et arbejde og sørge for deres egne behov. Hvad er fordele og risici ved en sådan tilgang?*

Chris Paulis: Spørgsmålet om køn er altid blevet problematiseret ud fra den måde, som nordamerikanere og europæere ser det. I en binær opfattelse, med velbestemte roller, men på samme tid stillende krav med feministiske bevægelser, som vil have samme lighed, rettigheder og indflydelse, og som vil indtage det samme terræn. Selv om vi ved, at hos os optager kvinderne generelt set "det huslige" og mændene er mere i det offentlige rum – skønt denne tendens er i færd med at tippe. At drage ud med opfattelser som disse til andre lande er problematisk, da vi selv i vores eget Europa har betydelige forskelle mellem landene. I Belgien, Frankrig, Polen osv. ser man forskelligt på tingene.

I Latinamerika og Afrika er konstruktionerne og forholdene mellem kønnene endnu mere forskellige fra vores. Der er mandearbejde og kvindearbejde. Kvindernes arbejde tegner sig for størstedelen inden for "husarbejde": i hjemmet og i dannelsen (*at føde børn og ernære og opdrage dem*). Ligegyldigt hvilket arbejde de vil have uden for hjemmet, giver det dem ikke mere frihed.

Jo mere vi fortæller kvinder, at de kan dække deres behov ved at have tid til betalt arbejde "så meget som muligt", des mindre giver vi dem tid til sig selv, da de ikke har noget valg: De skal alligevel fortsætte med at tage ansvar for det huslige arbejde. Det er den første ting, der er betydelig forskellig fra os i Europa. Også i betragtning af at hos os er der ganske få, der bor sammen med bedsteforældre eller på anden måde bor i store familier.

Chris Paulis
(privatfoto)

I Afrika og Latinamerika er store familier (*med udgangspunkt i gennemsnitligt 3 børn*) gængse, og de tager ofte det fulde ansvar for mindst ét eller to ældre familiemedlemmer. Det kaster endnu mere arbejde i deres retning... Hvis kvinderne vil opnå autonomi gennem et officielt anerkendt arbejde, kan de ikke give slip på resten. De udmattes ofte af kombinationen af de to.

For ikke at nævne det faktum, at ægtemændene bliver rasende, fordi de i virkeligheden oplever, at kvinderne ikke har ret meget tid til overs til dem eller husarbejdet. En anden vigtig ting i disse lande er det ansvar, der påhviler den, der har autoriteten. Selv om mange kvinder varetager det praktiske, giver indtryk af at holde budget og administrere hjemmet, er det alligevel mændene, der har autoriteten. Disse vil gerne fremtøse som værende chefer. Når vi, i vores vision, giver kvinder lønnet arbejde, stiller vi dem på lige fod med mænd. På den måde tilfører vi uundgåeligt gnidninger i de sociale repræsentationer.

Selv om vi mener, at dette er ønskeligt, kræves der virkelig et fundamentalt stykke arbejde for

at ligestilling mellem køn bliver accepteret af begge parter. Især når vores vision ("*hvis en kvinde arbejder på fuld tid, så har hun sin frihed*") ikke nødvendigvis deles. Pengene vil udelukkende tjene husholdningen og børnene, eller overtages af manden, der vil gøre med dem, hvad han vil. Kvinders frihed er aldeles ikke sikker, ej heller defineret af de penge, de bringer hjem.

D.G.: *Hvad er forholdet til børnene, når kvinder arbejder og har mindre tid til at passe dem?*

C.P.: Det er sandelig kvinderne, der har ansvaret for børnene, lige fra uddannelse og fysisk udvikling til selvstændighed, psykologisk udvikling etc. Generelt vil deres egne relationer og deres egne værdier afhænge af, hvad der bliver af deres børn.

Selv om der undertiden er kvinder, der tjener penge og har et lønnet arbejde, kommer deres status for størstedelen, for ni ud af ti, gennem deres status som mødre.

(fortsættes side 14)

Interview med Chris Paulis om Køn, Vesten og Kultur

(fortsat fra side 13)

Man er en god mor (og drager således fordel af denne særlige status) i samfundets, ægtemandens og svigerfamiliens (som optager en meget vigtig rolle) øjne, hvis børnene er veluddannede. Alle disse kvinder forstærker det sociale og familiære pres, når de vil arbejde, fordi arbejdet i virkeligheden giver dem mindre tid til at opdrage deres børn eller i alt fald til at overvåge dem.

D.G.: *Vi bemærker i de udviklingsprojekter, vi støtter, at det faktum at kvinder tjener penge, giver dem en vis troværdighed og legitimitet i deres hjem. Kan du genkende det?*

C.P.: Det afhænger virkelig af den måde, hvorpå byerne eller landsbyerne accepterer kvinders arbejde. Hvis det accepteres, giver det kvinderne legitimitet. Det giver dem trods alt et minimum af autonomi, selv om de fortsat skal give manden pengene og bede ham om penge til deres personlige behov. Men det giver dem en vis position, fordi de bringer penge hjem og hjælper deres familie. Men hvis mændene tjener mindre end dem, så bliver det tvetydigt.

Generelt vil manden og svigerfamilien i højere grad overvåge dem for at sikre, at de ikke risikerer at blive familiens fortrinsautoritet, hvilket ville kunne betragtes som en krænkelse af deres mænds og svigerfamiliens mandighed. Hvis kvinderne har et arbejde, ved de hvordan de kan sikre en fremtid for dem selv og for deres børn. I disse tilfælde har kvinderne endnu mere prestige, status og anerkendelse, da man ser, at de ved hvordan man involvere sig i landsbyerne. De bliver forbilleder...

D.G.: *Hvilken holdning skal vi tilslutte os i forhold til denne tematik for at kunne opnå en fornuftig og samtidig ret ambitiøs tilgang til at ændre ting med hensyn til køn?*

C.P.: For det første, skal vi som udgangspunkt indhente oplysninger om de forskellige måder, kønsliggørelse finder sted på i de forskellige lande. Disse er forskellige fra land til land.

Man skal virkelig beskæftige sig med kulturen, de familiære og sociale systemer – ikke kun i landet som sådan, men også i landsbyerne, hvor man vil tage hen og “hjælpe”. Og velvidende om hvordan ting går, lade være med at begå en bommert.

Man kan have alle ambitioner og foreslå hvad man vil, så længe man ikke begår fejl, er der ikke noget problem. Der vil altid være en masse mennesker, der er interesserede i fremgangsmåden, især hvis man har modeller og alternativer at fremvise.

For det andet, skal man ikke komme som “læremester” (det er noget, som man især i Afrika værdsætter mindre og mindre), som vil lære eleverne hvordan “man lever godt”, at det her er “sandheden”, det her er et “samfund”, det her er “frihed”, sådan tjener man penge, etc. Der er dem, der føler sig frie uden at blive betalt. Hvis man vil pålægge vores vision “frihed er arbejde”, “autonomi er arbejde”, så vil kvinderne gøre alt for at forhindre nogen i at røre ved eller påvirke landsbyens funktion.

Fra det øjeblik hvor man træder ind i systemet og foreslår, ikke pålægger, mener jeg, at tingene kan fungere. Pointen er, at tage hensyn til kulturelle følsomheder. Ikke at gå direkte hen og sige “kvinder og mænd er lige i alt, også i måden det offentlige og private rum administreres”, men snarere at nå frem til at fremhæve de fordele, som mænd og kvinder kan drage ud af et givet udviklingsprojekt.

For eksempel, en ting man ikke skal opmuntre til, det er at organisere kvindemøder under påskud af at det er dem, man skal hjælpe, dem, der skal frigøre sig selv... Når man laver møder for mænd og kvinder kan man med det samme høre de samme informationer fra begge parter, og man bliver ikke opfattet som en trussel.

Informationerne fra den nordlige parts side skal altid tage udgangspunkt i fordelene for begge køn snarere end i det, der risikerer at blive opfattet som en ulempe for mændene. Mændene og kvinderne hører også straks, når der er spørgsmål, hvad alle fra begge grupper har at sige. Det er virkelig en fejl at adskille kønnene, især når man vil tale om lighed. Selv om man tror, at på den måde hjælper man den "svageste" gruppe.

D.G.: Det sker at vi laver projekter som udelukkende involverer kvinder (som mælkeindsamlings- eller genbrugsaktiviteter i Peru). Er det relevant eller ville det være bedre at favorisere mangfoldighed?

C.P.: Jeg synes, at hvis disse projekter styrker arbejdsrelationer, som allerede kun involverer kvinder, er der ingen grund til, at det skulle chokere. Hvis det allerede er kvinderne, der er mobiliseret i mælkeproduktionen, kan vi lige så godt fortsætte med at støtte dem.

Fra det øjeblik kvinderne er tilfredse, hvis der opstår familieforstyrrelser, betyder det, at de er enige om at tage hånd om dem. Det er godt at tage mangfoldigheden i betragtning. Men hvis man ved at oprette en gruppe for kvinder, og kvinderne her finder flere fordele end ulemper, betyder det, at vi ikke behøver at bekymre os om den familiære og sociale balance, som samfundet ønsker. Faktisk, hvis de fortsætter, er det fordi de foretrækker at styre det på deres måde.

D.G.: Jeg forstår, at alt er nuanceret og det er nødvendigt at interessere sig for omgivelsernes kultur for ikke at skabe en social og samfundsmæssig uenighed. På samme tid er det at skabe indkomstgenerende projekter for kvinder ikke en idé man skal udelukke, fordi det særligt kan give dem fordele for dem selv og deres mænd (som kan se deres livskvalitet forbedre sig). Det som vi især skal huske er at balancen er skrøbelig?

C.P.: Ja, og det vigtige er at se, hvordan vi kan indskrive os i det kulturelle system, hvor vi skal fordybe os, velvidende, at vi virkelig skal

åbne øjnene for alle systemer og for de elementer vi vil finde undervejs, for hvis vi kun kommer med vores "gode idéer", som uundgåeligt er en konstruktion fra vores egen kultur, risikerer det at medføre problematiske situationer, der udspiller sig, uden at vi er klar over det.

Det er vigtigt at kigge på hvilken social organisering af kønnene, der synes at fungere. Vi skal forsøge så hurtigt som muligt at se på hvad, der vil gøre kvinderne tilfredse. Hvis det faktisk er ved at være sammen med kvinder, fungerer det så meget desto bedre. Somme tider skal vi blot være der for at skabe en forbindelse mellem grupperne af kvinder og mænd, alt imens vi respekterer både kvinder og mænd. Der er ingen grund til at vi fortæller os selv, at der nødvendigvis skal være mangfoldighed. Men det at oprette et projekt bør aldrig fjerne information fra en så stor gruppe mennesker.

D.G.: Kan du sige nogle ord om begrebet kønsliggørelse? Er det processen med at forstå mænds og kvinders rolle? De sociale roller, som de optager og ligestillingen af deres virke?

C.P.: Ja, man kan godt sige, at alle kulturer fungerer efter deres egen balance. Der findes ikke et system, der fungerer i uligevægt. Bare fordi vi tror, noget er ude af balance, behøver det ikke være det. Derimod skaber den forandring, der kommer udefra, altid en uligevægt, der risikerer at medføre konflikter.

Da det næsten altid er kvinder, der har problemer, og det er på dem vi altid fokuserer (i hvert fald i de sidste 20 år), ved at ville hjælpe dem til frigørelse, frihed og opnåelse af deres rettigheder, risikerer vi at stille dem hensynsløst i konfrontation med grupper af mænd.

Og når vi først har trukket os fra en projektsammenhæng, risikerer de at betale en meget dyrere pris for det, såsom udnyttelse, foragt, kontrol og endog dominans eller vold.

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

B

